

31.10.2012

Hyvä Jyväskylän kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja muut päättäjät!

Jyväskylän luontokoulu on säilytettävä

Maanantaisessa Jyväskylän kaupunginhallituksen kokouksessa esiteltiin kaupunginjohtajan ehdotus vuoden 2013 talousarvioksi. Siinä Jyväskylän luontokoulu esitetään lakkautettavaksi sivistyslautakunnan vastakkaisesta esityksestä huolimatta. Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto on huolestunut asiasta ja haluaa kiinnittää huomion seuraaviin asioihin:

Jyväskylän luontokoulussa on yli neljätuhatta tyytyväistä asiakasta vuodessa. 1300 kuudesluokkalaista saa vuosittain vesiturvallisuuteen liittyvää opetusta, ja kummiluokille ja epäille järjestetään molemmille puolisen-toistasataa retkeä. Lisäksi luontokoulu hoitaa luonnontutkimusvälineiden lainaustoimintaa ja toimii opetus-toimen ympäristöryhmässä asiantuntijana. Luontokoulun toiminta on Jyväskylässä korvaamatonta.

Kaikissa suurimmissa kunnissa on luonto- tai ympäristökoulu. Yhteensä luonto- ja ympäristökouluja on kolmisenkymmentä. Luonto- ja ympäristökouluilla ei ole omia oppilaita, sen sijaan ne tukevat laajasti alueensa luonto- ja ympäristökasvatusta. Luontokoulujen rahoitus tulee pääosin kuntien talousarvioiden kautta, sillä itse asiakkaita, lapsia ja nuoria, ei voi vaatia maksamaan tällaisesta opetussuunnitelman mukaisesta opetuksesta. Asiakkaat eli päivähoito ja perusopetus ovat tyytyväisiä toimintaan, ja läheskään kaikkia halukkaita ei voida ottaa mukaan – tarvetta olisi siis pikemminkin toiminnan laajentamiselle kuin supistamiselle. Perusteellista tietoa eri kuntien luonto- ja ympäristökoulutoiminnasta löytyy luonto- ja ympäristökoulukyselystä: http://www.luontokoulut.fi/pdf/luonto-%20ja_ymparistokoulukysely_2010.pdf.

Parhailaan on käynnissä valtakunnallinen hanke luontokoulutoiminnan laajentamiseksi Suomessa. Hanke perustuu Kataisen hallitusohjelmaan (2011), jossa luonto- ja ympäristökoulujen toimintaa luvataan kehittää ja niiden asemaa vahvistaa. Hankkeessa luonto- ja ympäristökoulujen verkosto laajennetaan luonto- ja ympäristökasvatusta ja kestävän elämäntavan kasvatusta tukevien LYKE-verkostoksi, jossa on mukana myös Metsähallituksen luontokeskuksia, valtakunnallisia nuorisokeskuksia ja muita leirikoulukeskuksia. Hanketta rahoittaa sekä ympäristöministeriö että opetus- ja kulttuuriministeriö.

Hankkeeseen liittyen syntyi opetushallituksen rahoittama Ekopaku-hanke (oppimisympäristöjen kehittämisympäristö). Jyväskylän kaupunki on toinen mittavan hankkeen pääkumppaneista (hankkeesta vastaa Lahden kaupunki). Hankkeen tavoitteena on rakentaa liikkuvan luontokoulun malli, jota voi levittää ympäri Suomea, ja jonka avulla jokainen Suomen peruskoulu voi tulevaisuudessa päästä luontokoulutoiminnan piiriin. Jyväskylässä hankkeen tavoitteena on antaa välineitä Jyväskylän kiertävän luontokoulun toimintaan ja löytää väylä hankkia Ekopaku, luontokouluauto, Jyväskylän luontokoulun käyttöön. Hanke käynnistyi muutama viikko sitten. Päätös lopettaa luontokoulu tuntuisi hyvin erikoiselta tässä tilanteessa.

Koulun ulkopuolisen oppimisen pedagogiikan ja erilaisien teeman mukaisien oppimisympäristöjen kehittäminen on kehityssuunta, joka on yleisesti koettu juuri nyt tärkeäksi sekä yliopistoissa että valtakunnallisessa opetushallinnossa. Luontokoulut ovat tämän alan asiantuntijoita. Luontokouluverkoston yhteistyö Helsingin opettajainkoulutuslaitoksen kanssa käynnistyi juuri onnistuneesti yhteisellä koulutustilaisuudella. Keskustelu yhteistyön jatkamisesta Opetushallituksen kanssa jatkuu ensi viikolla.

Jotta tulevaisuus voisi olla kestävä, tulevien sukupolvien kasvatusta on avainasemassa. Luontokoulut ovat merkittäviä toimijoita toteuttaessa Kestävä kehitys edistävän kasvatuksen ja koulutuksen strategiaa ja sen toimeenpanosuunnitelmaa vuosille 2006–2014 (http://www.oph.fi/download/110201_kekestrategia.pdf). Opetushallitus on tilannut väliarvion strategian toteutumisesta, ja alustavien tietojen mukaan (syksyllä 2012) strategian toteuttaminen kunnissa on heikkoa, vaikka se on tarkoitettu myös kuntien työtä raamittavaksi asiakirjaksi.

On valitettavaa, jos kunnat päätöksillään kulkevat juuri päinvastaiseen suuntaan kuin tämänhetkiset valtakunnalliset linjaukset antaisivat olettaa. Pyydämme, että huomioitte edellä mainitut seikat ja päätätte jatkaa Jyväskylän luontokoulun toimintaa.

Ystävällisin terveisin

Toiminnanjohtaja
Niina Mykrä
Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry
niina.mykra (ät)luontokoulut.fi
gsm 044 700 2505
www.luontokoulut.fi

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen
liiton puheenjohtaja
Tiina Lecklin
Luontokoulu Haili, Kotka
luontokouluhaili (ät)kotka.fi
gsm 040 594 3531